

WORKING TOGETHER FOR A GREEN, COMPETITIVE
AND INCLUSIVE EUROPE

www.eeagrants.org

**MINISTERSTVO VZDELÁVANIA A VIED UKRAJINY
ŠTÁTNÁ VYSOKÁ ŠKOLA
"UŽHORODSKÁ NÁRODNÁ UNIVERZITA"**

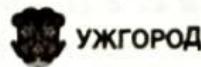
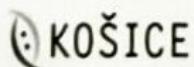
ZBIERKA ABSTRAKTOV NA ZÁKLADE MATERIÁLOV

**Záverečnej konferencie
“Odomknutie potenciálu mesta:**

**Posilnenie verejných inštitúcií prostredníctvom slovensko-ukrajinskej
cezhraničnej spolupráce v rozšírenom európskom priestore”
v rámci projektu**

“Mestá v rozšírenom európskom priestore:

**Spoločné budovanie kapacít verejných inštitúcií prostredníctvom
slovensko-ukrajinskej cezhraničnej spolupráce a zlepšenie integrity
vecí verejných (CEEA)”**

UDK 005.336-025.28:911.375:354:339.9(437.6:477)(043.2)
P64

Zbierka abstraktov na základe materiálov záverečnej konferencie "Odomknutie potenciálu mesta: Posilnenie verejných inštitúcií prostredníctvom slovensko-ukrajinskej cezhraničnej spolupráce v rozšírenom európskom priestore" Užhorod: Vydavateľstvo Hoverla, 2024. 150 s.

ISBN 978-617-8321-24-6

V rámci projektu "Mestá v rozšírenom európskom priestore: Spoločné budovanie kapacít verejných inštitúcií prostredníctvom slovensko-ukrajinskej cezhraničnej spolupráce a zlepšenie integrity vecí verejných (CEEA)" sa konala záverečná vedecká a praktická konferencia. Kód projektu GGC01007. Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru a štátny rozpočet Slovenskej republiky. Partnermi projektu sú mestá: Charkov, Užhorod (Ukrajina), Košice (Slovensko), Oslo a Alta (Nórsko). Cielom projektu boli nasledujúce oblasti výskumu:

- Otvorené a transparentné mestá: podpora inštitucionálnej zodpovednosti a transparentnosti prostredníctvom komunikácie a výmeny skúseností;
- Inovatívne sociálne a zelené mestá: podpora nových foriem environmentálneho a sociálneho podnikania;
- Od analýzy k praxi: zlepšenie integrity a zodpovednosti miest a budovanie kapacít na podporu sociálneho a obeholového hospodárstva;
- Podpora priblíženia verejných inštitúcií občanom - budovanie kapacít a dobrá správa vecí verejných.

Viac o projekte - ceea-cooperation.com

Ak sa chcete dozvedieť viac o programoch a projektoch financovaných z Grantov EHP na Slovensku, navštívte stránku www.eeagrants.sk.

Redakčná rada nemusí zdieľať názory vyjadrené v zbierke.
Autori publikovaných materiálov sú zodpovední za ich obsah.
Abstrakty sa uverejňujú v autorskej verzii.

Odporúčané na tlač a publikovanie Akademickou radou štátnej vyskej školy "Užhorodská národná univerzita" (zápisnica č. 6 z 23. apríla 2024)
Redakčná a vydavateľská rada Štátnej vyskej školy "Užhorodská národná univerzita" (zápisnica č. 2 zo 16. apríla 2024)

ISBN 978-617-8321-24-6

©Uzhhorod National University

ORGANIZAČNÝ VÝBOR

Záverečnej konferencie

“Odomknutie potenciálu mesta:

**Posilnenie verejných inštitúcií prostredníctvom slovensko-ukrajinskej
cezhraničnej spolupráce v rozšírenom európskom priestore”**

**v rámci projektu “Mestá v rozšírenom európskom priestore: Spoločné budovanie
kapacít verejných inštitúcií prostredníctvom slovensko-ukrajinskej cezhraničnej
spolupráce a zlepšenie integrity vecí verejných (CEEA)” GGC01007.**

**18 - 19 APRÍLA 2024
UŽHOROD, UKRAJINA**

1. Centrum spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied (Slovensko).
2. Nórské výskumné centrum NORCE (Bergen/Alta, Nórsko).
3. Užhorodská národná univerzita; Zdrojové centrum pre udržateľný rozvoj UzhNU, Centrum interdisciplinárneho vedeckého výskumu UzhNU (Ukrajina).

VEDECKÝ VÝBOR

1. Vigdis Nygaard, PhD.- špecializácia: The High North, Democracy, Civil Society and Participation; výskumná pracovníčka, NORCE – Nórské výskumné centrum Nórsko, Alta.

2. Bård Helge Kårtveit, PhD. – špecializácia: Qualitative, Ethnographic Research, Thematic Focus on Identity Politics, Migration, Discrimination and Minority – Majority Relations, Land and Resource Conflicts; výskumný pracovník, NORCE – Nórské výskumné centrum, Nórsko, Oslo.

3. Anna Kalistová, PhD. - špecializácia: environmentálna politika, klimatické zmeny, udržateľný rozvoj, vnímanie spravodlivosti; výskumná pracovníčka a vedúca Spoločenskovedného ústavu CSPV SAV, Košice, Slovensko.

4. Zuzana Poláčková, PhD. - špecializácia: sociálne podnikanie a sociálna ekonomika, zamestnanosť a nezamestnanosť; výskumná pracovníčka Prognostického ústavu CSPV SAV, Bratislava, Slovensko.

5. Sérgio António Neves Lousada - profesor na Katedre stavebného inžinierstva a geológie (DECG), Fakulta prírodných vied a inžinierstva (FCEE), Univerzita Madeira (UMA), 9000-082 Funchal, Portugalsko; CITUR-Madeira - Výskumné centrum pre rozvoj a inovácie v cestovnom ruchu, 9000-082 Funchal, Portugalsko.

6. Andrii Khorolskyi, PhD.- špecializácia: technicke vedy, vedúci Laboratórie problémov rozvoja ložísk, Oddelenie fyziky banských procesov, Polyakovov inštitút geotechnickej mechaniky, Národná akadémia vied Ukrajiny, Dnipro, Ukrajina.

7. Hanna Melehanych, PhD.- špecializácia: politicke vedy, docentka katedry medzinárodných štúdií a verejnej komunikácie, riaditeľka Centra zdrojov pre udržateľný rozvoj UzhNU, Užhorodská národná univerzita, Užhorod, Ukrajina.

8. Svitlana Delehan, PhD.- špecializácia: chemicke vedy, docentka, riaditeľka Centra interdisciplinárneho vedeckého výskumu UzhNU, Užhorodská národná univerzita, Užhorod, Ukrajina.

9. Selemba Marta, PhD.- špecializácia: politicke vedy, docentka katedry medzinárodných štúdií a verejnej komunikácie, Užhorodská národná univerzita, Užhorod, Ukrajina.

ZOSTAVOVATEL

Svitlana Delehan, PhD.- špecializácia: chemicke vedy, docentka, riaditeľka Centra interdisciplinárneho vedeckého výskumu UzhNU, Užhorodská národná univerzita, Užhorod, Ukrajina.

OBSAH

KORPORATIZÁCIA MIEST AKO ROZVOJ NOVEJ FORMY SOCIÁLNEHO PODNJKANIA	
SYSTÉM OBEHOVOSTI ZDROJOV V OBLASTI EKONOMICKÝCH VZTAHOV AGROPODNIKANIA	7
ULOHA VZDELÁVANIA PRI ROZVOJI VETERANSKÉHO SOCIÁLNEHO PODNIKANIA	9
ZASADY A PRÍSTUPY OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA	11
OSOBITOSTI A VYZVY FORMOVANIA TEÓRIE INTELIGENTNÝCH MIEST	13
15	
VEREJNO-SÚKROMNÉ PARTNERSTVÁ V MESTÁCH: SPOLUPRÁCA NA ZABEZPEČENIE OTVORENOSTI A TRANSPARENTNOSTI VEREJNEJ SPRAVY	
STRATEGICKÉ ORIENTÁCIE ROZVOJA MIEST V SÚLADE S CIEĽMI OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA	16
PROGRAMY CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE EURÓPSKEJ ÚNIE INTERREG A ICH ULOHA PRI POSILNOVANÍ KAPACÍT REGIÓNOV NA UKRAJINE	18
ULOHA ŽIEN V SOCIALNOM RIADENÍ MESTA	20
ULOHA CUDZOJAZYČNEJ KOMUNIKÁCNEJ KOMPETENCIE PRI REALIZÁCII MODERNÝCH CEZHRANIČNÝCH PROJEKTOV (ANALÝZA RÁMCOV)	23
BEZPEČNOSTNÝ ROZMER UKRAJINSKO-SLOVENSKEJ INTERAKCIE V PODMIENKACH RUSKEJ AGRESIE	25
DETERMINANTY MONITOROVANIA POTENCIÁLU MESTA: VYUŽITIE MOZNOSTI SLOVENSKO-UKRAJINSKEJ CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE	26
ZAPOJENIE OBCANOV DO ROZHODOVANIA V KONTEXTE ROZVOJA SLOVENSKO-UKRAJINSKEJ CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE	28
SMERY TRANSFORMACIE MESTA V KONTEXTE VOJNOVÝCH VÝZIEV: SPECIFIKA REGIONOV	30
INTEGRÁCIA RELOKOVANÝCH UNIVERZÍT DO REGIONÁLNYCH INOVAČNÝCH EKOSYSTEMOV: VPLYV NA PODNIKATEĽSKU AKTIVITU V PODMIENKACH KONFLIKTU	31
CESTY INOVAČNEHO POKROKU: ÚLOHA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE PRI ROZVOJI ZELENÝCH A SOCIALNE ORIENTOVANÝCH MIEST UKRAJINY	33
DIAGNOSTIKA SPOLUÚČASTNÍKOV PRI VÝVOJI EKOSYSTÉMOVEJ STRATEGIE V OBLASTI OBNOVITEĽNEJ ENERGIE	35
HNACIE SÍLY A PROCESY OBNOVY MEST	36
PRIEŠKUM SKUSENOSTÍ EUROPÝSKÝCH MIEST V OBLASTI TRANSPARENTNOSTI ČINNOSTI, ZODPOVEDNOSTI A PARTICIPACIE S CIEĽOM IDENTIFIKovať BODY RASTU	38
ROZVOJ EKOLOGICKEHO A SOCIAĽNEHO PODNIKANIA NA UKRAJINE	40
AGENDA MESTA PRE UDRŽATEĽNY ROZVOJA AKO ZAKLAD PRÍPRAVY NA BUDÚCNOSŤ SPOLOCENSTIEV UKRAJINY (NA PRÍKLADE MESTA UZHOROD)	42
PRIPRAVENOSŤ SPOLOČNOSTI NA ROZVOJ SOCIÁLNEHO A ZELENÉHO PODNIKANIA V CHARKOVE	43
	46

- Література:**
- Мостовий, В. (2020). Публічно-приватне партнерство в Україні: історія зародження та еволюція. Актуальні питання у сфері державного управління, (Випуск 20.), 142–149.
 - Smart City 2023 shows a Barcelona at the forefront of urban innovation. (б. д.). Ajuntament Barcelona. <https://ajuntament.barcelona.cat/ecologaurbana/en/noticia/smart-city-2023-shows-a-barcelona-at-the-forefront-of-urban-innovation> [342636]
 - United Kingdom | Bill & Melinda Gates Foundation. (б. д.). Bill & Melinda Gates Foundation. <https://www.gatesfoundation.org/our-work/places/europe/united-kingdom#:~:text=We%20established%20our%20London%20office,for%20other%20countries%20to%20follow>

Сущенко О.А.,
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця,
експерт проекту
olenasushchenko@hnei.net

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ МІСТ ВІДПОВІДНО ДО ЩЛЕЙ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Кожен рік глобальна економіка використовує все більше ресурсів, що перевищує можливості нашої планети та насамперед підносить рівень екологічних проблем. Розрив між обсягами видобутку й використання ресурсів та їхньою доступністю стає все більшим. Ця ситуація вже не лише загрожує біорізноманіттю та запасам природних ресурсів, а й суттєво погіршує кліматичні умови: близько 70% викидів парникових газів пов'язані з обробкою та використанням матеріалів. Для забезпечення процвітання як людей, так і планети, необхідним є перехід до нової економічної парадигми, що сприяє раціональному використанню матеріалів, відновленню природних ресурсів та тривалому їх збереженню у колообігу з найбільшою можливою ефективністю.

Великий перехід до економіки замкненого циклу вже розпочався, і ми маємо широкий спектр інструментів і рішень, які дозволяють задовольняти потреби людей, використовуючи лише 70% матеріалів, які ми споживаємо. Це допомагає обмежити підвищення температури та подальше погіршення стану навколошнього середовища. Проте глобальні зміни потребують локальних дій, і міста є ключовим елементом переходу до циркулярної економіки.

Циркулярна економіка – це концепція, яка ґрунтується на принципах ефективного використання ресурсів, зменшення відходів та збереження навколошнього середовища. У контексті стратегічних орієнтирів розвитку міст ця концепція набуває особливого значення, оскільки міста є великими споживачами ресурсів і виробниками відходів.

Міста відіграють критичну роль у зміні нашого способу життя та виробництва. Вони можуть стати центрами інновацій та впровадження нових підходів до управління ресурсами й відходами. Місцеві уряди можуть сприяти розвитку ринків вторинної сировини, впроваджувати програми збирання та переробки відходів, стимулювати екологічно чисте виробництво та сприяти використанню енергоефективних технологій. Крім того, міста можуть працювати над зміною споживчих звичок мешканців, підтримуючи утримання продуктів у циклі використання через обмін, ремонт та переробку. Вони можуть стимулювати використання місцевих ресурсів та продуктів, зменшуючи транспортні витрати та викиди CO₂.

Отже, міста мають унікальну можливість впливати на перехід до циркулярної економіки, роблячи акцент на локальних ініціативах та співпраці з глобальними ініціативами. Їхня роль важлива для забезпечення сталого розвитку та збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь.

Будучи епіцентрами інновацій, інфраструктури, інвестицій та культури, міста є великими споживачами: у багатьох країнах міські центри відповідають за найбільшу частину матеріальних та вуглецевих слідів. За даними Global Footprint Network, до 2050 року очікується, що до 80 відсотків населення світу буде жити в міських районах, які, за прогнозами, споживатимуть 90 мільярдів тон матеріалів щорічно, хоча вони займають лише 3 відсотки світової поверхні [1].

У контексті циркулярної економіки, інновації визначаються як новаторські підходи, технології, бізнес-моделі та стратегії, спрямовані на оптимізацію використання ресурсів, зменшення відходів та стимулювання циркулярних процесів у виробництві та споживанні. Це може охоплювати розробку нових матеріалів, що легко піддаються вторинній переробці, впровадження технологій для роздільного збору та переробки відходів, створення

циркулярних бізнес-моделей, а також впровадження інноваційних методів створенню ресурсами та відходами. Загалом, інновації в циркулярній економіці сприяють збереженню природних ресурсів, зменшенню викидів та поширенню стійких та ефективних систем виробництва та споживання.

Одним із прикладів успішної реалізації концепції розвитку міст відповідно до принципу циркулярної економіки є Circle Lab Amsterdam Smart City – це ініціатива, яка зосереджена на просуванні принципів циркулярної економіки в місті Амстердам, Нідерланди [2]. Він є платформою для співпраці та інновацій, об'єднуючи зацікавлених сторін із різних секторів для роботи над проектами та практиками, на якій користувачі можуть досліджувати ідеї, проекти та найкращі практики циркулярної економіки замкнутого циклу. Circle Lab надає цифрову платформу, на якій користувачі можуть вносити свій внесок у них. Він просуваними особами, підприємствами та організаціями, зацікавленими у Smart City, прагненням обміну знаннями, налагодженню контактів між містами та практиками циркулярної економіки. Завдяки Circle Lab порядку, на якому заснований, Circle Lab надає можливість розробки масштабованих і ефективних циркулярних рішень.

Крім того, одним із визнаних лідерів у впровадженні принципів циркулярної економіки є місто Копенгаген, Данія [3]. Місто активно працює над зменшеннем відходів та використанням вторинної сировини. Наприклад, у Копенгагені діють велошляхи, зроблені з переробленого пластику, та програма по переробці харчових відходів у біопаливо.

Слід також відзначити досвід міста Сідней, Австралія [4]. У Сіднеї впроваджується програма "CitySwitch Green Office", яка стимулює бізнеси до енергоефективних рішень та зменшення викидів. Місто також працює над розвитком циркулярних місцевих економік, сприяючи використанню вторинної сировини та стимулюючи розвиток циркулярних бізнес-моделей.

Перехід українських міст до циркулярної економіки може бути складним та вимагає комплексного підходу. Зокрема, для такого переходу, необхідним є реалізація таких кроків:

- розробка стратегічного плану переходу до циркулярної економіки, враховуючи конкретні особливості міста, його інфраструктуру, економіку та потреби мешканців;
- популяризація концепції свідомого споживання та управління відходами, а саме усвідомленого вибору товарів та послуг, удосконалення системи управління відходами та їхньої переробки;
- розвиток інфраструктури для вторинної переробки матеріалів та використання відходів у виробництві, будівництві та інших галузях;
- підтримка ініціатив та проектів, спрямованих на створення циркулярних бізнес-моделей, таких як обмін, шерінг, ремонт та повторне використання товарів;
- створення умов для розвитку місцевих ринків вторинної сировини та продуктів, що сприяє їхньому популяризації та використанню;
- зменшення енергospоживання та переход до використання відновлюваної енергії для скорочення викидів та покращення екологічної стійкості міста;
- сприяння інноваціям, підтримка інноваційних розробок та досліджень у галузі циркулярної економіки для пошуку нових способів оптимізації ресурсного використання;

організація взаємодії з іншими містами та урядовими структурами для обміну досвідом та спільної розробки ефективних стратегій переходу до циркулярної економіки.

Наведена послідовність кроків може слугувати загальною моделлю для переходу міст до циркулярної економіки, проте кожне місто має враховувати свої унікальні особливості та ресурси при розробці та реалізації власної стратегії.

Одним з ключових стратегічних орієнтирів для міст в рамках циркулярної економіки є зменшення споживання сировини шляхом збільшення обсягів вторинної переробки. Міста можуть розвивати програми збору та переробки відходів, створювати умови для розвитку ринків вторинної сировини та продуктів, а також сприяти використанню вторинної сировини у будівництві та промисловості. Крім того, важливим стратегічним орієнтиром є підвищення ефективності використання ресурсів у містах. Це може бути досягнуто за допомогою впровадження енергоефективних технологій, оптимізації транспортних потоків, розвитку місцевого виробництва та інших заходів, спрямованих на зменшення витрат ресурсів.

Отже, стратегічні орієнтири розвитку міст відповідно до цілей циркулярної економіки передбачають створення умов для ефективного

використання ресурсів, зменшення відходів та збереження навколошнього середовища. Реалізація цих орієнтирів допоможе містам стати більш стійкими та конкурентоспроможними у майбутньому.

Література:

1. Social Europe. (2023). Cities Harnessing Innovation for the Circular Economy. Available at: <https://www.socialeurope.eu/cities-harnessing-innovation-for-the-circular-economy>
2. Amsterdam Smart City. (2022). City of Amsterdam, Circular Economy. Available at: <https://earthshotprize.org/winners-finalists/city-of-amsterdam-circular-economy/>
3. Circular Copenhagen. (2023). What is Circular Copenhagen? Available at: <https://circularcph.cphsolutionslab.dk/cc/home>
4. City of Sydney. (2023). CitySwitch Green Office: Sustainable Office Solutions in Sydney. Available at: <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/environmental-support-funding/cityswitch>

Трагнюк О.Я.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри права Європейського Союзу,
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
регіональний представник програми HUSKROUA
у Закарпатській області

ПРОГРАМИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ INTERREG ТА ЇХ РОЛЬ У ПОСИЛЕННІ СПРОМОЖНОСТЕЙ РЕГІОНІВ В УКРАЇНІ

Транскордонне співробітництво (ТКС), яке є іманентною ознакою поглиблення інтеграційних процесів, зокрема у Європі, продовжує відігравати важливу роль у зміщенні мережі горизонтальних економічних, соціальних, культурних, освітніх та наукових взаємозв'язків між регіонами, які беруть участь у такому співробітництві. Воно виступає важливим і необхідним інструментом, який забезпечує взаємодію органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, університетів, наукових установ, установ культури, організацій громадянського суспільства, сприяє покращенню інвестиційного клімату, посиленню безпеки регіонів [1].

Для Європейського Союзу ТКС у рамках співробітництва з третіми країнами є одним із важливих напрямків спільної зовнішньої політики та політики безпеки, як частина Глобальної стратегії ЄС: «Сильніша Європа» [2] і одночасно є елементом регіональної політики або «політики згуртування» [1], метою якої є передусім покращення економічного добробуту регіонів Європейського Союзу, запобігання регіональної диспропорції. У свою чергу політика згуртування є основним інвестиційним інструментом Європейського Союзу для розвитку регіонів. Зовнішній вимір Європейського транскордонного співробітництва сприяє сталому розвитку та добросусідським відносинам між державами-членами ЄС та країнами-сусідами, а також між найвіддаленішими регіонами Європейського Союзу та їхніми сусідами. Одночасно, співпраця з державами, які мають спільний кордон із ЄС, сприяє також досягненню цілей таких політик як політика розширення та політика сусідств [2]. Слід зауважити, що транскордонне співробітництво між державами-членами ЄС та регіоном Сусідства було започатковано в рамках Європейської політики сусідства та фінансувалося Європейським інструментом сусідства та партнерства (ЕІСП) на період 2007-2013 рр. з метою сприяння добросусідським відносинам та поступовій економічній інтеграції країн-учасниць. Це було підтверджено в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЕІСП) на період 2014-2020 років.

Слід зауважити, що ще у 1990 році була започаткована флагманська схема транскордонного співробітництва ЄС на регіональному та національному рівнях Interreg. Interreg була розроблена як ініціатива Співтовариства з бюджетом лише в 1 мільярд євро, що охоплювала виключно транскордонне співробітництво у межах Співтовариств. Пізніше Interreg було поширено на транснаціональне та міжрегіональне співробітництво [5].

У межах схеми Interreg, зокрема, були реалізовані і продовжують реалізовуватися 10 програм співпраці з країнами, що вступають до ЄС/мають статус кандидата (транскордонні програми Interreg Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA)) та 15 програм співпраці між ЄС та сусідніми країнами, що мають спільний сухопутний або морський кордон (Програми транскордонного співробітництва в рамках вже згаданої Європейського інструменту сусідства (ЕІС ТКС)).

Na konferencii vystúpili výskumníci, konzultanti a experti projektu, ktorí sa zaoberali rôznymi aspektmi rozvoja miest a ich inštitúcií a ktoré sú zahrnuté v zborníku abstraktov na základe materiálov z konferencie

1. Hucaluk O.M., doktor ekonomických vied, profesor, prorektor pre vedeckú a pedagogickú činnosť, Súkromná vysoká škola Východoeurópska univerzita Raufa Ablazova, alex-g.88@ukr.net
2. Chodakivskyj V.M., kandidát ekonomických vied, docent, docent Katedry ekonomiky, podnikania a cestovného ruchu, Poliská národná univerzita (Žytomyr), xxx-vova@ukr.net
3. Nahorna N.S., kandidátka psychologických vied, docentka, dekanka Fakulty sociálnych technológií, ozdravenia a rehabilitácie, Národná univerzita Černihovská polytechnika, lev.nadiya@yahoo.com
4. Jarmak O.V., kandidátka ekonomických vied, docentka Katedry ekonomickej teórie a medzinárodnej ekonómie, Charkovská národná univerzita mestského hospodárstva O. M. Beketova, olgajarmak.09@gmail.com
5. Ostrovskyj I.A., kandidát ekonomických vied, docent Katedry ekonomickej teórie a medzinárodnej ekonomiky, Charkovská národná univerzita mestského hospodárstva O. O. Beketova igostr62@gmail.com
Stadnyk H.V., doktor ekonomických vied, profesor Katedry ekonomickej teórie a medzinárodnej ekonomiky, Charkovská národná univerzita mestského hospodárstva O. O. Beketova ekt@kname.edu.ua
Možajkina N.V., kandidát ekonomických vied, docent Katedry ekonomickej teórie a medzinárodnej ekonomiky, Charkovská národná univerzita mestského hospodárstva O. O. Beketova, nvm.natali@gmail.com
6. Manuilova K.V., doktorka vied z verejnej správy, docentka Katedry verejnej správy, Odeská národná technologická univerzita, katerinamanyilova@gmail.com
Luňova O.K., kandidátka historických vied, docentka Katedry všeobecnej ekonomickej teórie a ekonomickej politiky, Odeská národná ekonomická univerzita, naumchikova555@gmail.com
Minčev S.I., štúd. ŠVV Magister, docent Katedry verejnej správy, Odeská národná technologická univerzita, maksima.msi@gmail.com
7. Suščenko O.A., doktorka ekonomických vied, profesorka, vedúca Katedry cestovného ruchu, Charkovská národná ekonomická univerzita S. Kuzneca, olena.sushchenko@hneu.net
Expert projektu.
8. Trahňuk O.Ja., kandidát pravnických vied, docent Katedry práva Európskej únie, Národná právnická univerzita Jaroslava Mídreho, regionálny zástupca programu HUSRROUA v Zakarpatskej oblasti
9. Luňova O.K., kandidátka historických vied, docentka Katedry všeobecnej ekonomickej teórie a hospodárskej politiky, Odeská národná ekonomická univerzita, naumchikova555@gmail.com
Kravcová O.V., štúd. ŠVV Magister, docentka Katedry verejnej správy, Odeská národná technologická univerzita, kravsova.olga36@gmail.com
10. Zeňakin O.S., doktorand Katedry edukológie a inovatívnej pedagogiky Charkovskej národnej pedagogickej univerzity H.S. Skovorody; zástupca vedúceho